

Szerkesztőség:
Kazinczy-utca 1. sz., földszint.

Bérmertelen leveleket csak im-
mert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Petőfi-utca 1. sz. (Ungerleider
Albert könyvnyomdájában.)

Hirdetések díjszabás szerint.
Egyes szám 54 kr., ünnepek és
vasárnapotáni szám 33 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és keddnap után is.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva.

Egész évre	12 frt
Fél évre	6 frt
Negyedévre	3 frt
Egy óra	1 frt

Videkre postán küldve:

Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre	3 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.
Százalékot nem adunk

A béke és a művelődés el- lensége.

Bécs, május 16.

A béke zavartalan fennmaradására igen aggasztó két jel tünt fel a láthatáron: az angol kormány jelenlegi feje a ki nem-háborús lényét illetőleg még hivatali elődjével, Gladstone-val is kiállhatja az összehasonlítást, a kardcsörtető Wolseley-vel szemben — miután a brit véderőnek Wolseley nézete szerint, a kormány által kevésbé erélyes előmozdítása fölől tett merész kritikája miatt igen erélyesen megtámadta — végre egész váratlanul beadta a derekát, sőt azazat dicsécszik, hogy az angol kormány az ő vezetése alatt a véderő emelésére sokkal többet tett, mint Wolseley tábornok tudni látszik; ezáltal sem fog a kormány ez irányban takarékoskodni s így a tábornok remélhetőleg meg fog nyugodni. Anglia belép a fogakig fegyverkezéssel „béke-hatalmak kórusába, tengeren és szárazon komolyan eszközli véderőjének emelését; — ez valóban igen aggasztó.

És nem kevésbé aggasztó azon — hogy berlini kifejezéssel éljünk — utálatos dajkálás és gyámoklás újabb életrekelése, melyet a németországi félhivatalos lapok monarchiánk iránt a velük sajátos önreltséggel és sértő leereszkedéssel tanusítanak. Legújabbán a „Vosz“ néni csatlakozott mint önkényes félhivatalos — Frigyes császár trónralépte óta mérvadó forrásból vett sugalmazásokkal s értesültséggel teteszeleg az itatósi papirokból való öreg — a német birodalmi kan-
cellária trombitásainak gyülekeze-

téhez és csak azimént tartott nekünk egy igen rettenetes kuklirédekáció. Ne legyünk mi, magyarok és osztrákok, oly kishittiek és igazságtalanok; kishittiek, a meny-nyiben az orosz hadi erőt s katonai képességet tulbecsüljük; — igazságtalanok, mert saját hadseregünket alaptalan pesszimizmus felé tereljük s jóságát távolról sem méltányoljuk érdeme szerint.

Ha jó barátaink a hírlapíró s nyomtató Németországban tudnák, hogy ezen bizotnyal jóakaró, de oly alkalmatlan, tolakodó s — mondjuk ki kereken — tapintatlan rábeszélésekkel nálunk mily mizerabilis benyomást keltenek, bizony abban hagynák. Hazafiaságot s önbecsülést hála Istennek senkitől sem kell tanulunk s minden gyermek tudja, hogy 1866. óta mily egyszerű reformok hajtattak végre hadügyünkben, hadseregünk erősségében, szervezetében s kiképzésében s hogy azok minden tekintetben megmérkőzhetnek a föld legelőkelőbb seregeivel, az oroszokat pedig, eltekintve a mennyiségtől, messze felülmulják. A „Vosz“ néni s a publicisztikai gyümölcsös piac többi öreg dámi is a Németbirodalomban nyugodtak lehetnek s otthon árulhatják olcsó bölcsességüket; katouáink jóságát, értelmességét s vitézségét ismerjük s kellőleg méltányoljuk és az eszközök kiszabásában sem vagyunk fukarok, melyeket rendes és rendkívüli kiadásokban, előleges és utólagos hitelekben hadügyünkre fordítunk.

És miként magunkban bizunk, úgy hiszünk a brit kormány szilárdságában is. Anglia velünk hasonlóan becsülete s en akarja a békét s ha

készül, így ezt velünk hasonlóképp bizonytal csak azért teszi első sorban, hogy a béke-bontókat elrettentse, második sorban, az eszt bekövetkeztével ha Oroszország gyilkolás és gyujtogatás utáni vágyának ellenállni nem tudna, hogy lesújtó erővel állhasson eléje. A hármass szövetség s Anglia elváltan masiroznak, de Európa, a béke és a művelődés ellenségét egyesülten veri le.

Sztratégia vasutépítések. Miután a törvényhozás az általános helyzettel s a honvédelem sztratégiai érdekeivel a tárgyhöz illő komolysággal s dicséretes aldozat-készséggel számolt és a Baross közlekedési miniszter által oly okosan gondolt s oly vitézül védett törvényjavaslatot az ugynevezett beruházási kölcsönről, megszavazta, az illető vasuti társaságokra került a sor, a maguk részéről alapszabály szerinti bejegyzésüket adni a művelőnek rájuk eső részéhez és az által az Unió bank csoportjának lehetőségét nyújtani a művelő üzleti részének gyors kivitelére. — A rész vasutépítések közül és a magyar árak keleti és a kassai derbergi, szerdán megtartott rendkívüli közgyűlésében minden vita nélkül egyhangul elfogadta igazgatóságainak a beruházási kölcsönre vonatkozó javaslatát, a harmadik, a magyargácsországi ugyanezt tette kedden Bécsben, s így a dolog alakít tekintetben is teljesen és szabály szerinti rendezve van: érdemleges tekintetben nem engedték át magukat várakozó tüntéseknek, hanem derekasan előre dolgoztak; úgy hogy ama mozzanat, mely minden sztratégiai procedurát át a siker alapfeltétele, a kivitel gyorsasága teljes méltánylásra talált. A kiépítések, bővítések és szaporítások ez órában már a legjobb uton vannak a befejezés felé. Oroszország meg lesz lepvé, hogy mily kevésbé képes bennünket meglepni s hogy mily gyorsan szállíthatunk a határainkon felhalmozott sereget ellen azokat felülmúló katonaságot, ha merészkednek ellenünk támadni. De a mily fontos a sztratégiai momentum, — írja a „Pester Correspondenz“, — oly becses ténynek kell azt is tekinteni, hogy az új vasuti építkezések bekébeben is nagy szolgáltatásokat nyújtanak a szállításnak. Magyarország, hála Istennek, minden tájékan szép jövőnek néz eléje: dus aratás, emelkedő ipar, élénk forgalom várható, kell tehát, hogy a vasutak minden eszközzel el legyenek látva.

Külföld.
A helyzetre vonatkozólag, illetékes berlini jelentések abban állapodnak meg, hogy semmi új jelenleg nem merült fel. Az ottani politikai körökben a Középa-
Azsiából érkező híreket egyre nagyobb figyelemmel kísérik. A Franciaország elleni represszáliák, melyekről volt szó, hír szerint abból állanak, hogy legközelebb már a határon éberebb örködést fognak tanusítani.
Az örmény-kérdés, orosz-angol konfliktus. Konstantinápolyból ott jelentik a „Kreuzzeitung“-nak, hogy a porta ismét nagy gondot fordít az örmény állapotokra. Ujabbban néhány fontos személyváltozás

Képviselőválasztás a karánsebesi kerületben. Temesvárról távirik a „Pester Lloyd“-nak, hogy a karánsebesi választókörletben — miután a megválasztott Popovic Mihály képviselő nem adta be mandatumát s a képviselőház új választást rendelt el, — ez új választást a központi bizottság folyó hó 26-ikára tűzte ki. Beavatott körökben biztosra veszik, hogy azt a komédiát, melyet a megválasztással s a mandatum be nem nyújtásával már kétszer egymásután eljátszottak, ismételni fogják harmadszor is.

Magyar-román határrendezés. A kiküldendő hat vegyes bizottsághoz, melyeknek a Magyarország és Románia közti határ végleges megállapítására szükséges felvételeket, térképezéseket és kijelölési munkákat kell végezniük, királyi biztossá — mint a „Bud. Corr.“ értesül — Bethlen András gróf, Brassó megye főispánja nevezett ki. A legközelebbi napokban a román királyi biztos kinevezése is valószínűleg megtörténik és a bizottság június 15-én megkezdhetik a helyszínen munkájukat.

Az osztrákok és a szeszedő. Bécsből szerdáról jelentik, hogy a szeszedőtörvényjavaslat tárgyalására kiküldött bizottság ülést tartott és elhatározta, hogy Galiczia részére a propinatio kárptólás egy millió forintban. Bukovina részére pedig szeszedő forintban állapította meg. A váma javaslatát a bizottság a kormány javaslatát fogadta el. Ugyanok a kormány javaslatát értelmében fogadta el a bizottság a szeszedő ellen Ausztria és Magyarország közt való kontingentálását is, mert Dunajewski pénzügyminiszter kijelentette, hogy Magyarország a kontingentál meenyiségnek az ő hátrányára való kissebbitését nem egyezik bele.

Külföld.
A helyzetre vonatkozólag, illetékes berlini jelentések abban állapodnak meg, hogy semmi új jelenleg nem merült fel. Az ottani politikai körökben a Középa-
Azsiából érkező híreket egyre nagyobb figyelemmel kísérik. A Franciaország elleni represszáliák, melyekről volt szó, hír szerint abból állanak, hogy legközelebb már a határon éberebb örködést fognak tanusítani.
Az örmény-kérdés, orosz-angol konfliktus. Konstantinápolyból ott jelentik a „Kreuzzeitung“-nak, hogy a porta ismét nagy gondot fordít az örmény állapotokra. Ujabbban néhány fontos személyváltozás

áll küszöbön és pedig angol javaslatra. A „Kreuzzeitung“ azt írja továbbá, hogy az orosz sajtó, tekintettel Angliának a közp-európai szövetség iránti rokonszenvére, valamint Anglia katonai készülődéséről, fenyegető hangon cikkeznek a brit állam ellen, s különösen annak keleti és közép-ázsiai politikáját illetőleg. Ily körülmények közt az afgan eseményekre és az orosz kormányának Heratra vonatkozó céljaira ismét tekintettel kell lenni.

Klement metropolita. A Havas ügy-nökség tévesnek nyilvánítja azt a hírt, hogy a kormány Klementinót a II. sz. sz. Klementinót, mert állást foglalt Ferdinánd fejedelemmel szemben. Csak a városi hatóság tiltotta meg a főpápnak, hogy a tirnovai templomokban egyházi tisztet végezzen, mert politikai ügyekkel foglalkozott, a mit különben az orthodox papságnak az egyházi szabályok is tiltanak.

Boulanger komédiái. Ujabb párizsi jelentések szerint, Boulanger elköltözködött a „Hotel Louvre“-ból. Uj lakásán saját külön hivatalokat rendezett be, különlőn a külügyek, hadügyek és igazságszolgáltatás részére. E hivatalok egészen hasonlóak az állami központi hatóságokhoz. Mindeddig hivatal részére három hivatalnokot szerződtetett.

A „Gaulois“ jelentése szerint, a keddi minisztertanácsban megpendítették Boulanger kiutasításának kérdését.

Legújabb posta.

— Frigyes császár kedden délután már nétkocsizást tett a charlottenburgi kertjében. Szerdán a londoni „Pall Mall Gazette“ ott időző felelős szerkesztője hosszabban beszélgetett Mackenzie-vel, ki a császár állapotára vonatkozólag a szerkesztő előtt következőleg nyilatkozott: A császár kedélyállapota igen változó. Majd vidám, majd borús. Mint kronikus bajban szenvedő betegnek a legtöbb esetben, úgy a császár nális élénk a remény, hogy álete megváltozva nyul-
lik és hogy terveit végre fogja hajthatni. De ez a remény állapotának legesélyesebb rosszra fordultával annak az aggodalomnak ad helyet, hogy a katasztrófa küszöbön áll és hogy álete rohamosan közeledik a vége felé. A császár, bár látszólag rendkívüli testi erővel van megáldva, nagyon nehezen képes visszazserezni a tartós betegség által elgyengített szervezetének normális állapotát. Ez azonban igen gyakori

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája.

(Május 18.)

Veszedelmes leány.

Írta: DIDA.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —
(Vége)

Pista nagy szemeket meresztett reám, hogy hát tulajdonképpen mit lásson ő ebből.
— Es ha már ounyire vagy, mit akarsz a jövőben?
— Szeretni fogom.
— Meddig?
— Tudod hogy én mindig és mindenkit örökre azoktat szeretni.
E szavaknál egyszerre csak elkomorodott az én barátom arca. Nem mintha fájdalmas emlékek megújult hatása bántaná, hanem mert a veszedelmes szép leány oldalán megjelent egy fiatal huszárkapitány és Pista nagyon jól tudta hogy a huszárkapitányok szintén veszedelmesek szoktak lenni.
— Látod, mondám, ez nem fél olyan nagyon a te bálványodtól.
— Es milyen bizalmasak, sziszegő Pista.
— Nézd most karon fogja...
— Es elvezeti a helyére.
Pista elrohant. Tíz percz mulva ismét találkoztunk.
— Látod? kérdé önzetlentül.
— Mit, hogy a kapitány még mindig ott van?
— Igen, és hogy a leány szóta nem tánczol senkivel.
— Azt nem figyeltem meg.
— Te, ezek szeretik egymást!
— Es mi volna ebben különös?
— Mi volna? Könnyű neked! Hát én?
— Ja igaz, a te örök szerelmed!
— Ne gonyolódj velem, nem tudod mennyire méltatlanul tesszed.
A zene elcsendesült, a csillárok fénye

kialudt. A béli publikum fáradtan hagyta el a termet és a veszedelmes szép leány ezen kívül a huszárkapitány karján.
Sok, sok idő mult el azóta. Én rég oda hagytam ezt a várost, s melyben ez a dolog történt, hátraahagytam a veszedelmes szép leányt, a rajongó Pistát, és a bizal maskodó huszárkapitányt.
Csak néha, néha, mikor a feleségom mel a régi dolgokról beszélgetünk, jut eszembe az én Pista barátom. Nem is hallottam azóta róla. Nagyon messze vagyunk egymástól.
Egy hóval ezelőtti történt, hogy dekopogtatott hozzám ő maga.
— Hát te hogy került ide.
— Érted jöttem?
— Szekundanus vagy girans kell?
— Nász nagy!
— Nász... nagy. Te megházasodol?
Ez oly haljóslatu hangon, volt mondva, hogy a feleségem szükségesnek látta a kezében levő gombolyag cezrnát reám lökni.
— Igen, és tudod ki lesz nőm? kérdé Pista, miközben szeméi ragyogó tekintettel néztek reám.
— Nem találom ki.
— L. Ilona!
— A veszedelmes szépség!
— Igen, az.
— Hát már nem félsz!
Pista e szavaknál mélyen elpirult.
— És a huszárkapitány?
— Pensionáltuk.
— Bravó! Itt a kezem, násznagyod leszek.
Az esküvő előestéjén mindnyájan együtt álltunk a menyasszony szüleinél. A thea már a csészeekben párolgott, mikor Ilona megkezdte elbeszélését.
— Igen, magának el kell mondani a történetet, mert maga ismeri az előzményeket is.
— De Ilona, veté közbe a nőlegény.

— Nem, nem, el kell mondanom. Ez az előtételtem azert, a miért maga olyan veszedelmesnek híresztelt. Hát tudja, folytatá hozzám fordulva, hogy még most sem ülénk itt, ha nem én vezembe kezembe a dolgot...
— Ah a dolog érdekes...
— Most igen, de akkor unalmas volt. Képzeld az a bolond — a megfizetlő cím Pistát illette, — a bál napjától fogva, — hiszen emlékszik reá, — úgy került, mintha körülöttem mérges lett volna a levegő. Es azt sokszor oly feltűnően tettem, hogy bosszantott volt. Sértve voltam a hűségomban is, mert más rököt éppen nem került, de hisz ezert még számolunk.
— Bizonyosan kegyedet akarta feltékennyé tenni, mondám engeszteléseképpen.
— Persze, erősített Pista.
— Igen, de ez akkor bosszantott. Egy-szerre csak hallom, hogy a mi drágalatos Pistánk bele köt egy huszárkapitányba, a ki még a legvalamirevalóbb udvarlóm volt, és levágja az egyik fülét. Hát ez mi, gondolám, és Isten bocsássa meg a bűnömöt, egy titkos öröm szállott meg, a helyett hogy a kapitány fülét sajnáltam volna, kezdtem sajnálni, hogy én ezt a fiút mégis érdeklém. Igen, de ezután sem jött felém. Az egész városban resbesgették, hogy miat-mam verekedett meg, és én egy fél év óta nem is láttam... Hát nem volt ez unalmas? Es azután tovább. Fölleptem egy műkedvelői előadásra. A színpadon egy gyönyörű nagy csokor állott számomra. Bizonyosan tudtam, hogy ő küldte. A felvonások között egy egész sereg tisztelőm keresett fel, hogy meggratuláljon, ő nem jött, sőt nem is volt a színházban... Később is számtalanszor voltam részére ilyen titkos figyelmessegeknek, de maga a figyelmes uri ember allandóan incognito marad. De hát miért került gondolom. Vagy nem szeret, de hát akkor minek a párbaj, a csokor és a többi? Vagy szeret már, és akkor miért fél tovább?...

— Igen mert azt hittem, hogy nem tudna szeretni...
— De miből hitte ezt...
— Hát a sok udvarló?
— Hát a sok kisasszony?
— Az más.
Miután a dolog kezdett ingerültté válni, közbe kellett lépni.
— Nos és hogy történt a megoldás?
— Ugy történt, hogy csaknem nekem kellett megkérni a tekintetes ur kezét.
— Haha!
— Kicsináltam, hogy egy este ilyen együtt legyünk. A társaság a mellékszobában mulatott, de az én figyelmemet nem kerülte ki, hogy Pista a terített asztal körül sompolyog és a midőn a kis papírszeletkeken meglátja, hogy őt mellém álltette a gondviselő...
— Azaz hogy a maga ravaszága.
— Hát akkor szépen elcseserte egy másikkal az ő nevé. Eleinte annyira megharagudtam, hogy el akartam határozni, hogy többé nem is törődöm vele. A következő perozben azonban megdöntöttem, hogy ez egy kitűnő alkalom észére téríteni egy bolondot annyival is inkább, mert akkor már nem tagadhattam magam előtt, hogy ez a bolond engem érdekel.
Mikor ő visszatért a szobába, én észrevétlenül elülttem s oszdesen bementem a terembe. Az én helyemen levő papírszeletkét újra oda vittem az ővé mellé. Már most képzeld az én Pistám bálulását, midőn egyszerre csak maga mellett lát és azonkívül a papírszeletet is, mely ott léteget igazolja.
— Az ötleit kitűnő.
— Ó hallgatott. Nekem kellett megszólítanom. Azt kérdeztem tőle, hogy ugy-e azon bálmal, hogy én ülök mellette.
— Valóban én más nevet láttam... felelé ő.
— De én még más valamit is láttam.
Pista pirulva nézett reám, majd egyszerre ragyogóra vált a tekintete, midőn én kérdtem, hogy:

— Hát maga nem látott valamit? Előtől a peretzől fogva a legkitűnőbb barátok lettünk. A többivel már nem akarom untatni. Ő mindennap bevallotta a szerelmet és nekem sobszem akarta elhinni, hogy szeretem. Egyszer így szólt hozzám:
— En ma megkértem a maga kezét, daczára annak, hogy nem szeret.
— Én meg — viszonzám — nem meggyek magához daczára annak, hogy megkért.
Mintha a villám sújtotta volna. Akadozva rebegé.
— Én azt hittem...
Kacsagva nyujtottam neki kezemet.
— Látja, hogy mégis hitte, hogy szeretem!
Most itt ülünk és én remélem — fejező be elbeszélését Ilona — többé nem fog kerülni.
Másnap aztán egész nyugodt volt Pista, mikor a veszedelmes leány a pap előtt mondta meg, hogy szereti.

Egy veszélyes titok.

(Angol regény két kötetben.)
— „Aradi Közlöny“ számára fordította: —
(25. fejelet.)
Denise.
I. KÖTET.
NYOLCZADIK FEJEZET.
A hű szerelmem további letolyása.
A szerelem hangja és a szavak, melyek majd tüzösen, majd légyan rezgették a leány szívéhez hatott és legyőzte a gyermek bohókás gondolkozását. Gyöngyden hajtja fejecskéjét a férfi vállára, gyöngyden fűzte karját nyaka körül és a bájos alak remegése a midőn szeretetteljesen hozzá sántult és a könyvek, melyek a szép szemekből alápergették, elárulták, hogy megvan nyerve.
Volt elég tapintata, hogy sem kívánt további magyarázatokat, hogy azo nem volna oly kifejezetlejes, mint magatartása. Né-

